

САНУ је стуб интелектуалног и културног живота ове земље, задужена за очување националног идентитета, језика, историје и традиције, за стваралачку и организациону делатност од значаја за друштвени, економски и културни развој, као и за подстицање унапређења у науци, уметности и образовању. Да би наши напори имали сврху, потребно је да друштвени живот и доношење одлука буду у рукама власти која се руководи етиком и која уздиже друштвени интерес изнад личне користи.

Труд нам је јалов без функционалних институција, поштовања устава и закона, истинитог и правовременог информисања јавности, транспарентности у јавним пословима и без могућности да грађани артикулишу и заштите своје интересе на слободним изборима. Актуелна збивања показују да су наши кључни циљеви угрожени, да ћутање више није опција, и да је неопходно начинити одлучне акције и јасне кораке како би оправдали наше постојање, улогу и сврху.

Актуелна власт се руководи уским личним интересом зарад кога угрожава кључне друштвене вредности и ресурсе. Она настоји да створи привид формалне легалности и да изнуди привид подршке грађана. Зарад својих личних и пролазних циљева, власт угрожава кључне националне интересе, разара институције, будзашто препушта ресурсе и темељно угрожава будућност државе и друштва. Зарад очувања власти, нетранспарентно се прихватају штетни споразуми и уговори којима се ресурси, територије и становништво предају, напуштају и издају. Грађанима Србије су угрожена елементарна људска права, многи су изложени бруталним прогонима, док многи живе у затрованој средини, без питке воде и чистог ваздуха.

Власт се не бави решавањем кључних друштвених проблема и опстаје успављујући јавност лажним медијским приказима и спроводећи изборне манипулације. Спроводи се забрањена функционерска кампања, нерегуларност бирачких спискова премашује сваку разумну границу, док су широко заступљени застрашивање, уцене и поткупљивање. Злоупотреба медија достиже незабележене размере, а свака критика власти излаже критичаре демонизацији и систематском прогону. Власт је посвећена идентификацији и сузбијању сваког облика отпора, и склона је да свако залагање за демократију, истину и правду прикаже као издајничко деловање страних плаћеника. Као последица, избори у Србији нису слободни и не дају могућност грађанима да заштите своје виталне интересе и права. Где год је воља народа изиграна, ту власт није смењива, гасе се слободе, успоставља се диктатура и лична власт без контроле, одговорности и граница. Такав систем гуши слободну мисао, не допушта напредак, грчевито одржава статус кво, кочи позитивне промене, ствара раздор, сеје страх, разара економију и уништава сопствени народ.

Корупција, занемаривање струке и кршење норми и закона довели су до страдања невиних грађана у новембру 2024. Дobar део старијих је ћутао, неки због недостатка интереса или информација, други зарад ситног личног ћара, когод из страха за своје позиције и приходе, а сви уз кукавне покушаје да своје ћутање или поковавање рационализују или прикажу као мудрост. Деца нису ћутала, успротивила су се, ужаснута нескривеним злом које им је пукло пред очима, настојањем власти да дезинформишу јавност, да прикрију и заштите кривце за трагедију, да утичу на тужилаштво и судство и да угрозе функционисање институција система. У потрази за правдом, деца су остала без шире подршке. Постала су мета режимске и медијске хајке за коју су политички и морално одговорни носиоци највиших јавних функција, јер су својим чињењем или нечињењем, а посебно означавањем студената најпогрднијим квалификацијама охрабрили неразумне појединце и криминалце да над њима спроводе брутално насиље. Сматрам да би сви наши напори у пољу науке и уметности, па и само постојање Академије изгубили смисао ако допустимо да цвет нашег подмлатка пребијају, газе, демонизују, уцењују и прогањају, ако их не заштитимо, ако испуњење њихових праведних захтева не усвојимо као свој приоритет, ако се не усправимо и ако не постанемо морални ослонац у борби за праведан циљ.

Пасивност многих друштвених слојева свео је отпор штеточинској власти на Универзитет и студенте. У настојању да очува свој узурпаторски положај и лажну слику о себи, власт се окомила на Универзитет у очигледној намери да га укине и замени неком послушнијом алтернативом. Универзитет представља темељ развоја сваког друштва јер ствара образоване појединце, способне за критичко мишљење и иновације. Слободна мисао је кључна за напредак – без ње нема ни науке, ни демократије, ни опстанка. Професори, као носиоци знања и морални узор, имају одговорност да негују истину, подстичу слободу говора и охрабрују младе да мисле својом главом. Друштво које не цени ове вредности, ризикује да заостане, застане и нестане. Универзитет је залог будућности друштва и државе, и зато је сваки покушај његовог разарања крунски доказ злих намера извршиоца и налогодаваца.

Усмереност ка врхунским достигнућима у уметности и науци може умањити пажњу коју посвећујемо свакодневици и учинити да превидимо многа злодела и непочинства. Данас смо грубо суочени са бескрупулозном мањином која своју власт темељи на неморалу и профиту, због кога занемарује и најсветије друштвене интересе. Зарад опстанка, неопходно је вратити етику у државне послове. Академија је уметнички и научни светионик, али данас мора бити и морални светионик који ће се посветити нужној друштвеној самоодбрани, и који ће у ту сврху окупити и друге институције на којима почива друштво. Чврсто верујем да постоји потреба да подигнемо свој глас, и да се као установа јасно и одлучно ставимо у заштиту истине, правде, права, Универзитета, професора и студената, без којих би наше друштво изгубило будућност, док би Академија изгубила своју сврху и циљ.